

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(PINCZÉREK LAPJA.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK-, VENDÉGLŐSÖK- ÉS KÖRCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK, A FŐVÁROSI PINCZÉR-KÖR,

A „SZATMAR-NEMETI PINCZÉR-EGYLET”,

AZ ELSŐ MAGYAR ORSZÁGOS PINCZEMESTERÉK ÉS PINCZEMUNKÁSOK EGYLETÉNEK

HIVATALOS KÖZLÖNYE

— Megjelenik havonként kétszer —

minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. — Háromnegyed évre 3 frt.

Félévre 2 frt. — Évnyegyre 1 frt.

Egy szám ára 15 kr.

Szerkesztő és lapfajlagos:

IHÁSZ GYÖRGY.

Hivatalos órák:

Déléltű 11—12. Délután 4—6.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., Klauzál-utca 5. szám 7. ajtó.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Előfizetheti még: Kutschera Mihály urnál, Kalap-utca 10. szám.

F u z i ó.

A hazai pinczereg érdekei eddig képviselhetnek a fővárosi és a vidéki egyletek, ugymint a budapesti Pinczér-kör által. Természetes és köztudomású dolog, hogy ezek az egyesületek egyedül, szűkkörű szervezettel fogva összes jogosult igényeinknek nem felelhetnek meg. Legelső vonalban ez a hiányos állapot szűlte a leendő „Országos pinczér-egyesület” eszméjét. Remelhető, hogy ez utóbbi meg is ebben, tén már akkor, midőn a fővárosi egylet fennállása felszázados évfordulóját ünnepli, határozott alakot fog ölteni. Ötven éves apja nagy és méltó fia.

A mi pedig a már fennálló betegsegélyző egyleteket illeti, régi, mindenfelől hangzatosított óhaj volt az, működésüket központosítani; más szóval Magyarhon valamennyi pinczér-egyleteit fuzionálni. E fuzió társadalmi életünkre nézve roppant fontos alappal bír. Számítalan példával lehetne igazolni, hogy mily áldásos volna különösen: kártársainknál az együttműködés. Mennél nagyobb az egyesület, annál nagyobb lehet a célja, annál többet nyújthat tagjainak. Ha ez tény más egyletnél, akkor még inkább a miénknel. Paragúnknak egy árnyoldala, hogy állásunk egy üzletben ritkán, nagyon ritkán oly állandó, mint más iparos- vagy kereskedőség állása. És ez nem a pinczér hibája. Nincs az az üzlet, mely oly változatos, oly sokoldalú helyi viszonyoktól és még az időjárástól is függő volna, mint a miénk. Ma virágzik, holnap megbukik; ma jövedelmez, holnap a kiadást sem lehet fedezni. Vannak teli és nyári üzletek. Van időszak, mint például az idei kiállításkor, a mikor kétszer annyi pinczér szükségeltetik, mint más időben. Mindebből csak az következik, hogy a pinczér sokkal gyakrabban mint más iparos abba a kényszerhelyzetbe jut, lakhelyét változtatni kényerét keresendő.

A pinczér-egyletek főcélja, mint azt már czímük is megjegyzi, a betegsegélyezés. De valamennyinél a megbetegedett tag csak bizonyos meghatározott idő, 2—3 hó mulva, orvosi vagy pénzübeli segélyezésben részesülhet. És ez nagyon helyes és természetes. Most tegyük fel, hogy egy kártárs, ki Pesten lakott, ott hosszú ideig tagja volt az egyletnek, tagsági díját utolsó perzig befizette, és tán még tovább is fizeti, elköltözik Debreczenbe vagy Nagyváradra, a hol szintén pinczér-egyletek vannak, és ott szintén rögtön befizet. Nevezett kártársunk megbetegszik és az egylet segélyét igénybe akarja venni. Az illető vidéki egyletnél, a megszabott idő még nem mulván el, tagsági joga még nem érvényes, a pesti egyletet igénybe venni meg bajjal jár. Vagy hebege ne nem oly aggasztó, hogy miatta visszautazzék, vagy más körülmények marasztalják, vagy épen nincs utköltésége. Igaz, hogy tagsági jogát irásbellel is érvényesítheti ennél az egyletnél, melynek reggelben volt tagja. De ez már hosszú história; ahhoz már orvosi bizonyítvány, hatóságú láttamozás kell, hogy vizsgálásul ne fordulhasson elő. Sok ember resteli a lötást-futást, vagy, mint tapasztalhatjuk ezt mindnap, közbűnyös lesz az egylet iránt, és legtovább esetben nem iratkozik be többé, sem az egyikbe sem a másikba. Nagyon kevesen vannak köztünk, kik folytatják a befizetésüket abba az egyletbe, melynek székhelyéről távoztak.

Ha már akarná is némelyik folytatni, hát kényelemből kerül a fáradságot, melyet neki a levelezés okoz.

E visszas állapotot meglehet szüntetni az által, hogy az összes pinczeregyletek kölcsönös meghatározás alapján együtt működnek. Tudtom szerint ez irányban ajánlatok is tétettek már vidéki egyletek részéről a fővárosinak, de eddig keresztülvételük mindig abba maradt. Egy izben az állítattott, hogy ezzel a tervvel csak a pesti pinczér egylet vallana kárt, mert mindenki csak a fővárosba iparkodik, és így a pesti egylet nagyobb terhet vállalna magára, mint a milyent átenged a vidékieknek. Ugy hiszem téves az az állítás, mert ahány százalék a központba jön, annyi százalék megint el is megy vidékre. Hanem más nehézség forog itt fenn. A legtöbb egylet alapszabályai eltérnek egymástól. Külfölte a befizetés, különféle a segélyezés, Hogy lehetne azt arányba hozni, hogy egyöntetű legyen az előbbi is, az utóbbi is valamennyi között? Persze egyszerűen az által, ha mindenki alapszabályait egy kaptafára verik. Csakhogy ez ép oly bajos dolog mint az, hogyha valakinek, a ki verebet szeretne fogni, azt tanácsolják, hogy sőt hintsen a farkára.

Hogy tisztelt kártársaim előtt világosabban feltüntessem alapszabályok különbségét, előhozom itt egy nagy és egy kis egylet, a budapesti és a nagy-kanizsaiét.

A budapestinek első és másodosztályú rendes tagjai vannak. Megbetegedési esetben az előbbiek ha nem akarják, magukat felvitetni a kórházba, naponként egy frtot, az utóbbiak naponként 70 kr kapnak. E pinczergy vagy illetve betegápolás folyton tartó betegség esetén egy egész éven át szakadatlanul tart; esetleg a választmány hosszabb időre is megszavazhatja. Ha egy tag meghal, annak rokonai temetési költségek fejében az első osztályban 80 frt, a második osztályban 40 frtot kapnak. Ha rokonai nincsenek, az egylet e szabályok szerint temeteti el. És a mi a tagsági díjt illeti, az havonként első osztályban 1 frt, második osztályban 40 kr.

A nagy-kanizsai egylet, fájdalom még nincsen abban a helyzetben, hogy tagjainak annyit nyújthatna mint a fővárosi; egyszerűen azért, mert nagyon kevés tagja vannak. Lehetnek többben ugyan, csakohy itt még jobban uralkodik a közbűnyösség minden nemesebb ügy iránt, mint másutt. Ha minden főnök ugy gondolkozna, mint Knortzer Frigyes szállodatulajdonos, egyletünk érdemes elnöke, vagy Bogenrieder József ur, az állomás dék vendéglőse, kik köteleességévé teszik valamennyi alárendeltjeiknek a helybeli pinczér-egylet kötelekőbe lépni, akkor bizony ez is már mégképen állana. Huszonnyeg éve hogy alapították. Akkoriban még kevesebb vendéglő volt Nagy-Kanizsán mint ma, kevesebb tagjai is voltak, és így rövid fennállás után megint csak szépecskén elszenderült volna az árnyékvilágból, ha a főnökök maguk nem pártolják Egyesítették a mészáros-egyletrel, és ma ez a hivatalos czime: „A nagy-kanizsai vendéglősök, kávéosok és mészárosok betegsegélyző egylete.” A mit különben csak ugy kell érteni, hogy: „Pinczér és mészáros segédek betegsegélyző-egylete”, mert az egészben a főnök uraknak más élvezetük nincsen, mint — hogy rendesen befizethetnek. Az által némi lendületet nyert, ugy, hogy ma már kétezer frt vagyonnal bír, a mi a helyi

viszonyokra nézve szép eredmény. Kanizsán az első osztályu tag 50 krt, a másodosztályu tag 30 krt fizet havonként. Ha megbetegszik, felvetheti magát az egylet kórházába, pénzbeli segélyben pedig csak az első osztályu tag (azt is a választmány engedelmével) részesülhet, mely pénzsegély nem lehet több 60 krnál naponként. Hogy mennyi időre terjedhet a betegállóság vagy a pénzsegély, arról nem is szólnak az alapszabályok, de uzus azt legfeljebb egy félévesztendőre kiterjeszteni. Halalozás esetében a temetkezési költség maximuma tizennyolcz frt.

Ez nagyon különbözik a fővárosi egylet határozatairól. De többet igényelni egy oly kis egyletről, mint a kanizsai, nem igen lehet, mert amugy is az évi főlöleg nagyon csekély. Hogy lehetne most ezt a kettőt fusionálni? Hogy elégíthetnek ki Kanizsán egy pesti egyleti tagot, ki érkezése után megbetegszik? A kis vidéki egylet sohasem alkalmazhatja magát a fővárosi után, mert csekély vagyonra és jövedelmre nem enged. Mindamellott mélyen megvagyunk győződve arról, hogy az összes hazai egyesületek együttműködése nem csak áldásos, hanem mulhatatlanul szükséges. Erre pedig, mivel alakításuk, szabályzatuk és vagyonuk lényegesen eltér egymástól, csekély felfogásom szerint csak egy mód van.

Az egyesületek kölcsönösen kötelezik magukat, minden más egyletbeli tagnak, ki új lakhelyén az ottani egyletbe beiratkozik, ha abba helyzetbe jön egyleti segélyt igénybe venni, kinek új tagsági joga még nem lépett hatályba, emel az egyletnél, melynek előbb volt tagja pedig még meg nem szűnt, ki személyazonosságát kellőleg igazolni tudja, a mennyei e lehet, segélyt nyujtani a régi egylet alapszabályai szerint: az előbb támadt költségeket pedig az egyletek kölcsönösen megtérítik egymásnak. Ilyen formán sem az egyik, sem a másik nem szenved kárt, a tagsági jog meg nem szűnik soha senkinek a ki tovább befizeti díját akármelyik egyletnél. Világosan kitűnik abból, hogy ez az újítás egész testületünkre nézve helyes és czélzert.

Ajánlom azon tisztelet kartsársaim figyelmébe, kik a pinczér-egyletek élén állanak.

Tóth Antal.

Teremtünk meg a vendéglősök, kávécsok és pinczerek országos egyletét!

Anyvian vagyunk és mégis oly kevesen ha tette kerül — ha oly dolog előtt állunk, mely együttes, összetartó föllépést igényel.

Hogy ne menjek messzire, itt van mindjárt a vendéglősök és kávéházak határozatlan számban való engedélyezésének ügye. Az új ipartörvény és az ennek végrehajtása iránt kiadott miniszteri rendelet nem mondja ki határozottan, hogy a törvényhatóságok, illetve a községek meghatározói kötelesek, hogy hány vendéglő vagy kávéház nyitható területükön. Elhöz hozzájárul még az is, hogy az iparhatóságok nem köteleztettek új üzlet nyitása iránti kérény tárgyalásánál kikérni a mi véleményünket, mint szakértőket. Ha ez érdekeinknek nem megsértése, úgy nem tudom mi lenne az. És hogy a törvény és a miniszteri rendelet ezen házigóssága miatt szenvedni fog maga a fogyasztó község is, azt minden józan gondolkodó beláthatja, ha tekintetbe veszi, hogy ha valamely helyen akárminő nagy számban engedélyeztetik is kávéházi vagy vendéglői üzlet, ez a fogyasztó község számát nem növeszti, sőt inkább apasztja az egyes üzleteknél, mert felosztja. Ez oknál fogva azután az illető üzlet tulajdonosok kénytelenek legjobb akaratuk és kívánságuk ellenére csekélyebb ita-
lokot és ételeket magasabb árakon nyujtani a községnek, különben nem állhatják ki a nagy concurrenriát.

Oly egyszerű és oly könnyen érthető dolog ez s még sem állunk össze, hogy együttes föllépésünk által kivihessük, hogy a kávéházak és vendéglők csak korlátozt számban engedélyeztessenek s hogy ha egyesesen nem is kéréndő ki a mi tanácsunk új üzletek engedélyezésénél, de a minden iparhatóság nélkü szervezett ipartanácsban a mi képviselőnknek, a mi választottunknak is legyen szava.

Szomorú, hogy annyira indolensek vagyunk önmagunk érdekei iránt, hogy még egy országos beteg- és árva-segélyező egyletünk sincsen: inkább szótfordácsoljuk érünket apró vidéki egyleteknél, a helyett, hogy megteremténénk egy hatalmas, életörös országos egyletet, melyre méltán bizhatnánk el magunkat betegségünk vagy munkaképtelenségünk esetén.

És azután van-e, hol közösen megbeszéljük mindnyájan bajainkat: hol eldöntetnénk az egyes vidéki egyletek keibeiben előfordult belső viszályok? Örökké a hatóság elé kell-e még vinnünk minden belső ügyünket? Nem állhatunk-e fel magunk egy választott bíróságot az országos egyletben? Es tarthat-e még to-

vább, hogy kénye-kedve szerint bárki is kivonhatja magát az egyletbe való belépés alól?

Mindezekre a kérdésekre csak behatóbb tanácskozás és eszmecserre után lehet megfelelni.

Mint hogy pedig a folyó évi országos kiállítás alkalmából pályatársaink nagy része ugy is feljön a fővárosba, azon ajánlatot teszem, hogy jöjjünk össze valahol és beszéljük meg minél többen az országos egylet alakításának módozatait

Azt hiszem, hogy azon néhány órai tanácskozásra, melyet ügyünk igényel, egyik budapesti pályatársunk készséggel átfogja engedni természet s így a tanácskozás megtartásának mi sem lehet útjában.

Legszertebb érdekeink forognak itt kérdésben és ideje volna már ha végre-valahára felocsudnánk már teli álmunkból.

Palfi Antal, kávécs

Éljenek a mi jó magyar pinczereink!

Beszéltek, beszélnek és beszéljünk tehát mi is pinczereink — segedeinkről, kit az elfogadott általános elv szerint nemcsak egyesek, de vendéglősök, kávécsok ipartársulati közös érdekeiknél fogva is hatalmas tényezői, — ha feladataikat komolyan felfogják — az emberi társadalomnak. Ok azok, kik főnökeik oldalán közvetlenül érintkeznek vendégekkel, kik tehát a magviselet és emberekeleti bánásmód nemelhez képest, hol job, hol kevésbé jó benyomást gyakorolni képesek a velők rendelkezőkre. Vannak esetek, hol egy jó segéd túltett a lezjobb főnök- vagy főnöknén, — a mi meg nem csuda, mert kora és körülményeihez kötött alázatosság, előzetkenység, ügyesség és ha tapasztaltabb emberismerete által is kivívni tudja magának tapintatos eljárás azon eredményeit, melyek három rózsából font csokrot képeznek az egy k gazdjáé és a jó hírnevéc, a másik az övé és kartsársai, a harmadik pedig a jó vendégek és az egész viláé, a mennyiben mindnyájan szép előzetken az aratot eredmények által részesülnek. Alig van üzlet, mely kisebb-nagyobb nyilvánosságánál fogva oly szép és nagy kiterjedésű ismerettség szerzesére kellő alkalmat nyujtana, mint egy szálloda, vendéglő, étterem, kávéház. Itt versenyeznek ok, ha szabad ugymondanom, kitűnő előtánczokkint, mesterségesen játsza tényerök és más evő és ivó eszközökkel kezeikben, — gyönyörű alakokat elővárszólván asztal-
kendőkből, elfogadván a feléjük közeledőket megfelelő nyátság és mosolyval; kitűnő tapintatuk van a hölgyvilág fogadása körül — bár o! fájdalom gyakran szép szem szállt elérhetetlen vágyak magukbani előfajtsára is. Van különben alkalom egyes vendégekben háladatosság érzetét és abból kifolyólag jutalmak és egyéb kitüntetésekre szolgáló forrásokat feléleszteni. Tagadhatatlan, hogy ugy itt, mint más üzletekben árnyekoldallokal is találkozunk és mennyiben sok a testi mozgás, gyalogalás, — mely ha mindjárt anyagi vívmányokkal jár is, szomoró állásba helyezi is olykor az iparkodó ifjút; beállott megerötletés, mell-, láb- vagy más baj miatt munkaképtelenné válván, — azon összegecskéket, melyeket nem mindig csupán magának, hanem egyszersmind segedelmére szorult édes szülei vagy kiskoru testvérei számára összerakogatott, elkölteni kénytelen. Ilyenkor hová forduljon s mit tegyen? Szorgalmas és méltán büszke fiatal ember irtózik a kórházról, de a társadalomnak is tartozik azzal, hogy méltányolja azon igényeket, melyeket hozzá köt, mert vannak olyanok, kik méltánytalanul bár, de még is megítélik. Van azonban a derek pinczerek számára teremtve egy menekülő hely, melyet ok maguk maguknak szereztek, és az e részben tanusított jó példadástól áthatva, főnökeik is hozzájárultak — és csakhamar el is terjedt az ország több városaiban alakított betegsegélyező és temetkezési egyletek eszméje, sőt buggó — s azért érdemdu kartsársak erélye hathatos közbenjárásával testté is lön. Ez azon egyeduli mentő- és menedekhely, mely a jelenlegi időkben valóban bámulatra méltó módon lövelli jótékony sugarait nemcsak segélyre szorult pinczereink, hanem hozzájuk egészen idegen szegény árvráka is, — ez utóbbi esetben rendkívüli önkényes adakozás után gyűjtetnek össze a kivánt összegek. Ki himné, hogy Budapest, Fehérvár, Arad, Segéd, Komárom, Győr és más városainkban évenként az ilyenmő jótékonyczélokra ezerek fordítottanak! Ki himné azt, hogy egyes városokban, ugy mint Budapest fővárosunkban szép karácsonyfával, szegényeknek szánt egész öltözékekkel — legalább is 20 — 30 égen ajándékozott meg pinczereink által — csupán a jól felgott humanitási czelokból és csupán azért, mert jól tudják mi esik jól a szenvedőknek, és mert van szívök; ezek hazájunknak is jó fia, ezekről nem szabad felteni, ha vegyes ajkuk is, semmi rosszat, — tiszta felvetőjük és alatta nemesen dobogó szívük nem irtá és türheti magán a hazafiatlanság szenyfolytját! Miért is fenntartás magunknak még többet is mondani róluk.

Több polgar.

(Folyt. köv.)

Anleitung zur einfachen Bestimmung der Most- und Weinbestandtheile.

von Dr. Franz Nyáry.

Die im Werke benannten Gegenstände sind ausschließlich und allein bei Anton Fromm, Handelsvertreter in Budapest, zu haben.

Säurebestimmung.

§. 3. Die Säurebestimmung geschieht beim Moste und Weine auf gleiche Art, und beruht auf der Farbenänderung der Lakmus-Tinktur.

Es ist allgemein bekannt, daß die Lakmuskintur eine violettblaue Farbe besitzt, die durch die kleinste Beimischung irgend einer Säure sogleich in's Rothe übergeht.

Wenn zu der auf diese Art roth gemordenen Lakmuskintur eine laugenflüssigkeit gegossen wird, gewinnt dieselbe ihre blaue Farbe gleich wieder zurück.

Demnach haben wir zur Säurebestimmung Lakmuskintur und Kalilauge nöthig.

Mit Hilfe der schon verfertigten Flüssigkeiten wird die Quantität der Säure auf folgende Art bestimmt:

Zu die Säurewaage, welche nichts anderes als eine unten verschmolzene Glasröhre ist, wird so viel Lakmuskintur gegeben, daß diese bis zur untersten Rubrik a—o reiche. Fernach wird aus dem zu prüfenden Moste oder Weine so viel zugegossen, daß die Röhre bis zur Rubrik B—10 voll wäre. Jetzt verstopfen wir die Öffnung der Röhre mit dem Daumen, und schüteln das Ganze um, womit die Flüssigkeit eine Röthe gewinnt. Schließlich wird so viel Kalilauge dazu gegeben, bis das Ganze violettblau wird.

Nun sehen wir nach, bis zu welcher Rubrik die Röhre voll wurde; die Nummer derselben Rubrik zeigt es an, wie viel Tausendstel (per Milde) Säure der gerührte Most oder Wein enthält.

Bei dieser Säurebestimmung ist noch Folgendes zu beachten:

1. Soll der zu prüfende Most oder Wein der Möglichkeit nach rein, wo es nur möglich ist, durchsichtig sein. Beim Moste ist es vortheilhaft, wenn derselbe durch Papier filtrirt wird.

2. Nachdem die Flüssigkeit eine concave Oberfläche bildet, muß man sich derart stellen, damit die Concavität der Flüssigkeitsoberfläche, die Röhre gegen das Licht gehalten, deutlich sichtbar werde, und immer der untere Theil der concaven Linie die Rubrik berühre.

Um den unteren Theil dieser concaven Linie je schärfer unterscheiden zu können, ist es am besten, an die Sichtseite der Röhre einen dunklen Gegenstand, etwa ein dunkelfarbiges Papier zu halten, ungefähr zwei Linien unter der Flüssigkeitsoberfläche. Hierdurch bekommen die unterhalb der concaven Oberfläche gelegenen Theile einen düstern Schatten, und wird die Grenze derselben schärfer sichtbar.

3. Darf von der Kalilauge nicht viel auf einmal gegossen werden; anfangs nur etwas mehr, doch weiterhin immer weniger. Nach jedem Zugießen muß das Ganze umgeschüttelt werden. Wenn sich beim Eintröpfeln um die Kalilauge ein blaues Wölkchen bildet — welches aber durch das Zusammenrütteln verschwindet — so darf man die Kalilauge von nun an bloß tropfenweise zusetzen, so lange, bis die entstandene violettblaue Farbe durch das Umschütteln nicht mehr verschwindet. Erst jetzt wird die Quantität des Säuregehaltes ersichtlich.

4. Bei starken dunkelrothen Weinen, deren Farbe schon selbst dem Violett nahe kommt, ist es mit der Lakmuskintur nicht geholfen, sondern wird statt dieser bis zur Rubrik a o Wasser gegossen. Fernach wird so lange Kalilauge dazu gegeben, bis die Flüssigkeit eine schmutzgrüne Farbe annimmt. Allein diese Farbe nuance zu treffen erfordert schon eine größere Übung.

Die Röhre ist derart verfertigt, daß von der Rubrik a—o bis zur Rubrik B—10 eben 10 Kubikcentimeter der Flüssigkeit Platz haben. Die übrigen mit Nummern bezeichneten Rubriken sind auf einen Kubikcentimeter von einander entfernt.

Von denjenigen Rubriken, die nicht mit Zahlen bezeichnet sind, zeigen die längeren $\frac{1}{2}$, die kürzeren $\frac{1}{4}$ Tausendstel des Säuregehaltes.

Levelezés.

T. szerkesztőség!

Becses lapja 3 ik számban vezérczik helyén olvasható egy rendelet a földm. ipar és keresk m. k. miniszteriumnak, mely Budapest főváros közönségéhez f. évi jan. 3-kán elő felhívással intézettek, hogy annak tartalmáról a fővárosi szállodások, vendégl. és koremsárosok ipartársulatát értesitse. Minthogy egy társulatot érdeklő bármely miniszteri rendelet — mert igen gyakran nem is jön az elő — nagyobb fontosságának tartandó és tartatik, —

minthogy továbbá a városok vagy megyék közönsége útján — ha különösen a minden negyedévben tartatni szokott közgyűlések által tárgyaltnak az említett rendeletek — az illető ipartestület nem elég gyorsan szokott értesíteni a miniszter intézkedéseiről, talán nem ártana habár réggibb, de mindenesetre igen czélzerű szokásokhoz képes az ipartestületek abbéli képviselőkkel járulnának a magas kormányhoz, miszerint rendeleteit, melyek különösen helyi természetűek és egyes társulatot különösen érdeklők, magának a társula nak eredetiben és közvetlenül miniszteri pecsét alatt kézbesíteneti kegyeskednek. Magát a fentemlített m. rendelet tartalmaztatja a nézetünk, miképpen az italméressel foglalkozó vendéglősök és szállodások és más ide vágó üzletek működési módja és terére vonatkozó helyhatályú rend és alapszabályok sőt magukba a társulati alapszabályokba, ezeknek időszakkonkénti módosítása, vagy kiegészítése mellett volnának azon intézkedések felveendőek, melyek a társulati ügyek megfelelő vezetése és kezelésére vonatkoznak, tehát azok is, melyeknek tárgya egyes tagok vagy a társulathoz tartozó üzleti segédök dolgainak a fennálló törvényvel összhangzásba hozatala. Mindünk sem vagyunk még tisztába avval, vajon az itteni vendéglősök és kávécsok társulata vagy pedig a rendőri vagyis illető közigazgatási hatóság kizárólag van-e hivatta pinczerek és más segédnek munkányveket kiállítani és minthogy a fentemlített miniszteri rendeletben hivatkozás történik egy m. évi aug. 26-án 39266 sz. a. kibocsátott ipar és keresk m. k. miniszterium rendeletére, mely bár talán localis érdekű, de mégis más hasonló ipartársulatoknak irányadásul szolgálhat és valószínűleg a fővárosi t. szállodások és vendéglősök ipartársulata leveltárában is létezik, nagyon lekötelezne bennünket a t. szerkesztőség, ha annak a segédökre vonatkozó fopontjait becses lapjában mielőbb és részben érdekeltek körok tudomására hozni sziveskednék. Mi már most is azon nézetben vagyunk, miként ipartársulataink oly törvény által elősmert közigazgatási közegek lévén mint, ipartestületek az ipartörvény 127. §. értelmében mindazon jogokkal felruházottaknak tekintendők, mint melyek az ipartestületeket megilletik, vagy is tanoncoknál bizonyítványokat adhat (67. §), tanoncokról lajstromot vezet (77. §) az iparos és segéd közötti szerződésötés (88. §) a segéd vagyis munkalányvelek kiadása (99. §) és azokról jegyzékvezetés (102. §) és minthogy vannak ipartársulatainknak néha olyan tagjai is, kik a mienktől t. i. vendéglősök üzletétől különböző ipart gyakorolnak a mi az ipartörv. 149. §-ban határozottan megengedtetett, ugyanazért természetes, hogy miután különösen a vidéken li vegyes társulatok sokszor elmaradhatatlanok, a fentemlített társulati működési kör és jog ugyanazon említett különböző iparökök tanoncaiz és segédjeire is kiterjed annál is inkább, mert nemcsak segédök, de gyári munkások is általában az ipartársulatok kiegészítő részét képezhetik, mely társulatoknak joguk és kötelessöök a tagok jogait és hatáskörét alapszabályaikban megalapítani. A dolog tehát világos és a törvény intézkedése szinte világos és egyszerű, de mind a mellett a helyhatóságok és különösen iparhatóság és ipartársulatok közössé olykor nyilvánuló nézetkülömbösg tekintetéből kívántuk szerény véleményünkkel netalán megvitatás czéljából is a t. szerkesztőséggel közölni és a fentemlített 39266 84 sz. a. minisztr. rendelet fopontjai talán*) alatti közléseért eszedzni.

Töbök nevében: Boor József.

Egyleti és ipartársulati ügyek.

— A magyar pinczerek következő szavazási jegyet bocsátotak ki: A budapesti „Pinczér-Egylet”-nek 1885. évi február hó 19-én tartandó közgyűlésére érvényes. Szavazási jegy: Elnök: Schopper Ferenc, alenök: Éder Antal. Választmányi tagok: Bánász Béla, Biár Károly, Bayer Lajos, Bischof Imre, Bock János, Cserweny Ferenc, Czettin Ferenc, Dévally Agoston, Duchony János, Földváry István, Fenkő Rezső, Kozmanovits, Károly, Kolb Ferenc, Kopp János, Koch Kornél, Klivényi Ferenc, Kreuter György, Lindelbner Alajos, Müller Antal, Mundt Lajos, Morbach János, Möszer Károly, Molnár Ferenc, Molnár Agoston, Medits Lipót, Mezei Mór, Neusiedler Géza, Pfáhl József, Popplán Zsigmond, Ruef József, Soper István, Scheröbl Károly, Szentkirályi Márton, Schmitzbauer Lajos, Sztanoj Miklós, Szabó Gyula. Számvizsgálókul: Muhr Gyula, Neusiedler Géza, Mann György.

— Die erste ord. General-Versammlung des „ungarischen Vandes Kellermeister und Kellerarbeiter Vereins, wurde am 1. Feber t. 3. in den Localitäten der Budapesti Greißler-Gesellschafts abgehalten. Es waren Herr v. Winter Hauseigenthümer und Wein-Großhändler als Ehren-Präsident des neuen Vereines, ferner Herr Ant. Frommer Großhändler, so auch die Herren Richard Kuferscher und Anton Bawelka Gastwirthe u. a. als Gäste anwesend, deren Erscheinen den Act zu einem Feste gestaltete, so war auch das provisorische Directorium an der Spitze des Herrn Ferdin. a. d. K. l. Präses, sammt den übrigen

Functionären und Mitgliefern in voller Zahl erschienen. Es freute uns wahrhaftig, vernemen zu können wie mit begeistertem und parteilosem Interesse zu jener schönen Alliance geschritten wurde dessen Schild das heilige Wort führt „Menschenliebe.“ Nachdem Herr Director Ferdinand Karl die Signa eröffnete, wandte er einen beherzten Gruß zu Herrn Ehrenpräsidenten und den Herrn Gästen, und dankte Ersterem in freundlichen Worten im Namen aller Mitglieder für die so bereitwillige und gütige Annahme der Ehrenstelle in Begleit mit der Bitte seine Obhut dem jungen Vereine lange noch angedeihen lassen zu wollen. Nun richtete er noch eine schöne Ansprache an die Ehre, wie an alle Mitglieder, er verbotensdachte das Ziel des Vereines mit besonderer Betonung, daß nicht nur für Krankenfälle und Leidenbefattung, sondern auch die theoretische Fachausbildung der Verein sich zur Aufgabe gestellt habe. Worauf H. Reiner die Hauptpunkte der genehmigten Statuten in ungarischer und deutscher Sprache verlas. Nun gelangte zur Wahl des Directoriums, der Ausschüßmitglieder, des Secretärs (mit Ehrenlohn) wie alle übrigen Functionären (alle Ehrenstellen) und wurden sämtliche Candidaturen einstimmig unter sichstehendem Eljen-Rufe gewählt. (Die Namenliste bringen wir in der nächsten Nummer). Ferner wurde unser Blatt als das amtliche Organ des Vereines gewählt. Die Ausschüß-Sitzungen wurden an jeden ersten und dritten Sonntag des Monats terminirt.

M. f.

= **A budapesti „Pinczör-kör“** hálbizottsága f. é. febr. hó 2-án tartott ülésének kivonatos jegyzőkönyve: I. Az utolsó ülés jegyzőkönyve felolvastatva, *Schmidbauer* és *Rajzgh* urak által hitelesítették. II. *Kolb* Ferencz igazgató ur indítványára Balogh K. népzene-kara határozatlik a báli alkalomra felvételt, 4 frt fizetés, egyszeri gyűjtés megengedése azon határozott kikötés mellett, miszerint nevezett zenekarvezető köteles a mondott alkalomra f. é. febr. hó 24-én 9 órakor teljes 14 emberből álló zenekarral megjelenni, s ez irányban irásbelileg magát kötelezni. III. A kör használatára bocsátott jelmelv-ötönyök csakis a kör tagjainak adhatók ki, mely esetben a kör csak is ezek irányában vállal anyagi kezességet. IV. *Mihályi* Ferencz ur bemutatja az általa mintakép beszerzett rendezői jelvényeket s szótöbbséggel a kettős világoskék és carmin színt szállag fogadtatik el. V. A budapesti saját képviseltetésre felkérteket rendeltetik el. Belépőtíj 1 forint alappítatik meg személyenként. Ülés vége 1, 3 órakor reggel. Bpsten, 1885. január 3-án. A bizottság: *Holler J.* jegyző.

Lapszemle

A „Függetlenség“ f. évi február 10-ikén megjelenő számából: „*Iparoskörök magyarosodása.*“ Majdnem minden jórával egyet első feladatának tűzte, hogy ezentul egyleti ügykezelőket magyarul tartják. Első sorban említhetjük a budapesti vendéglősök-és pinczerek egyletét, mely a magyarosodás terén már eddig is elismerésre méltólag működik. E körben különben a magyarosodás terén a „Vendéglősök és pinczerek lapja“, de főleg ennek szerkesztője *Ihász György* fejt ki dicséretes buzgalmat, melyet tegnap is bebizonyított az egyleti gyűlésükön, hol határozatba ment, hogy könyveiket, gyűlésüket ezentul kizárólag magyarul tartják. A fővárosban, főleg e teren, oly nagy a germanizáció, hogy midőn itt látjuk a szép törekvést, csak kintartást és eredményt kívánhatunk.

— A „Szatmár“ f. év január 31-iki száma következőleg emlékszik meg lapunkról: Megjelent a „Vendéglősök Lapja“ 2. száma. Előfizetési ára a havonként kétszer megjelenő lapnak egy évre 4 frt, negyedévre 1 frt. E lap egyuttal a fővárosi „Pinczör-kör“ és a szatmár-németi Pinczér egylet hivatalos közlönye. — Mint már az eddig megjelent számokból meggyőződni volt alkalom, a lap szakbavagó talpraesett cikknek közlése által megfelelő kitűzött céljának s főleg a pinczerek magyarosodását viseli szíven a szerkesztő. Ily lapot mindenképen támogatni hazafias kötelességünk.

Nyílt válasz Rusznyák Ferencz urnak *)

Bizonyos körülmény folytán nem ajujtait nekem alkalom, hogy uraságodnak, ugyan azon lapban, melyben nekem rugtat, mint egy közpöri jóvagy, válaszoljak, mely sajnálatokra, most kell azt tennem. Tudtam, hogy cikkem megjelenésével bizonyos körökben — ott a havá az szólt, nagy riadalom lesz, de már megtörtént, hogy azaz „egyén“ — már mint én, (így nevez ő) bele mert nyulni abba a darabcsa felszékbe, a hol úgy látszik ön a generalis — noscás soha egyéb ös néz, mint az őné. Hogy tette-e és minő irányban cikkem szolgálatot ügyünknek, azt úgy ön, mint érdektársai, — ha ugyan vannak — kezelebből is, az urnak megtudhatják. Biztosítom, hogy igen keveset törődöm azzal, ha ily feltűnőkétségű egyének nekem rontanak, mint ön, mert cikkével, mely valóban nélkülözöl a neveltség legelimből részét, és mint válasz egy más ember cikkére csakis arról tesz bizonyosságot, hogy nem

*) Valóban sajnálom, hogy Bokros barátom multkori cikre felláborodást keltett némely körökben s azt félre érve magának veszik. Van azonban nálam egy egész halma az üdvözlő leveleknek, melyben Bokros erélyes fellépéséről üdvözlök. Szerk.

olvaszt az kétszer sem át, a mire felemelte nem pennáját, hanem csép hadaját. Tessék ismétellen átolvasni a kérdéses passzusokat és ott fogja lenni, egyes és bizonyos szókai, ez pedig nem adhat arra önkép támpontot, hogy megkörosodjék. Különbön legyen önkép az a meggyőződése, (én bizony nem fogom belőle kiközenteni), hogy a szerzőseket féltérre lehet mosni, illetve az ön által védett urakat. Részemről semmi további polemikában részt venni nem óhajtok

Bokros Károly.

T. Ihász György urnaka „Vendéglősök Lapja“ szerkesztőjének

T. Szerkesztő Ur!

Van szerzőcsék tisztelettel becses tudomására hozni, miszerint az „első magyar országos pinczesterek és pinczemunkások egylete“ f. év február hó 1-én megtartott alakuló közgyűlésében uraságod szerkesztésében és kiadásában megjelenő „Vendéglősök Lapja“ címűt szaklapot az egylet hivatalos közlönyül egyhangulag megválasztván s az erre vonatkozó becses kijelenté seért — mely szerint egyletünk képviselőlet minden díj nélkül-lesz szives elvállalni, — a f. hó 8-án tartott választmányi ülésünk pedig köszönetet szavazott.

Midőn erről t. Szerkesztő urat tiszteletteljesen értesítjük maradtunk

Budapest, 1885. február 10.

hazafiai üdvözléttel!

bíharsfalvi Nemes Ágost
titkár.Karl Nándor
elnök

A választás küszöbén.

Pár nap múlva a budapesti „pinczör-egylet“ életében egy átmeneti időköz fog beállni. A tagok részéről észlelt hazafias törekvés reményljük érvényre fog emelkedni. A magyarosodás kezdeményezésének bátorságával, csak az elfogult germanisatorok foglalhatnak állást, kik tudják, hogy a fővárosi magyar pinczerek felgöztak nemes hivatásukat akkor, midőn azon hazafias kívánalmaiknak adtak kifejezést, miszerint az eddig csupán német nyelven vezetett ügykezelés a jövőben magyarul és németül eszközöltessék.

Reményljük, hogy a tagok nagy többsége le fogja róni hazafias kötelességét, midőn a magyar nyelv érdekében oly tagokra adja szavazatát, kik szemelőtt tartják azt, hogy ma már az új ipartörvény kiemelt bennünket a cselédek sorából — mint iparos segédek — a társadalom hasznos polgárai s ödes hazánk hű fiait belátjuk, hogy csak is „nyelvében élhet a nemzet örökké!“

Pár nap múlva magyarul fog zengeni ajkunkról a szó, ott, hol eddig még mindig nélkülözöttek. Ez leend legszebb vívmánya az egyletnek, mit a közelgő 50 éves jubileum ünnepleyre feltűntethet.

Ha egyesültünk e dicső törekvésben, akkor elmondhatjuk:

Ilyen frigynek lehetne,
Valljon gyümölcse más,
Mint egy nagy, egy közös kincs:
Erő, gyarapodás!

Ihász György.

KÜLÖNFÉLÉK.

↳ Mindazon t. előfizetőink, kiknek előfizetésök e jelen számmal lejárt, kéretnek előfizetésük mielőbbi megújítására, nehogy a lap szemkélésénél, fonakadás történjék.

— A szállodások, vendéglősök és keresmárosok ipartársulata legutóbbi társas összejövetelét Studler Károly urnál (központi indóházi étterem) tartotta.

↳ **Eszküvők.** Ger mann Jenő barátunk a kasai „Grand Hotel Schalkács szálloda“ főpinczérje f. hó 7-ikén este 6 órakor vezette oltárhoz Baader Otília urnót. Az esketési szertartást tiszt. Korbély Géza az evangéliumi magyar egyház nagyteljesgü fiatal segéd lelkesze végezte a fővárosi Deák-terei evang. templomban. Kurcz Mihály az Európa szálloda szakácsa f. hó 9-ikén d. u. 6 órakor tartotta eskütvőjét Németh Agnes urnóval ugyancsak az evangéliumi templomban. Az esketési szertartást tiszt. Serrancz János az evangéliumi német egyház lelkesze végezte, ki a templom teljes kivilágítása s az orgona melábus hangjai közbevegülése mellett által össe az új házaspárt. Násznagyok voltak. Reiner F. („Európa“ szállodás) és Kommer József György („arany sas“ szállodás) urak.

— Az első magyar országos pinczesterek és pinczemunkások egylete“ f. hó 7-ikén d. u. 3 órakor Dukács Jakab esinos kávéház-

helyiségében választmányi ülést tartott, melyben Karl Nándor elnök indítványt a Wintner Lipót tiszteletli elnök ur részére a díszokmány megszavaztatott. Elismerést szavazott a választmány Nemes Agost titkár urnak is, ki fáradságtalan buzgalommal segítette az egyület megalapítását. Továbbá Fromm Antal urnak az „Országos borászati térkép” szíves átengedésért s Thász Györgynek, „Vendégülök Lapját”, mint hivatalos egyület közlőit, minden díj nélkül szíves volt ellátni. A hazafias érzület egy szép nyilatkozat ez ülésen. Az elnök ur által bemutatott díszokmányok terjedelmét megtekintés után Orbán Vincze választm. tag azon indítványt tette, hogy a díszokmányonk hazánk czímzére is ott legyen s e czélra önként 25 frtot ajánlott fel, mit a tagok lelkes éljenzéssel fogadtak, s néhány perc után 115 frt jött össze a jelen voltak adakozásából. Isten áldja meg e nemes hazafias törekvést!

— **Sztanoj Miklós** barátunk, lapunk jeles munkatársa, a fővárosi „magyar pénzérek” derék előharcosa képzett és ügyes főpinczér f. hó 1-én vette át az „Európa” szálloda főpinczéri állását, hol eddig Schopper Ferencz pinczérügyeleti elnök ur volt 13 évig.

— **Hatalozások.** Frohner János urat hazánkért, a bécsi világhírű szállodást mely családi csapás ríte, szeretett neje f. hó 2-án elhunyt. A boldogultak hült tetemei hazánk fővárosába hozattak, hol a szállodások, vendégülök, korcsmárosok-iptársulata, a „kávészázi személyzet-együlete” a „kávésereg-egyület”, a „pinczér egyület” s „kávés iptársulatai” nagy részvétel mellett metet végebe. — **Knoortzer Frigyes** urat a nagykanizsai „szarvas” szálloda tulajdonosát érzékeny vesztésé érte neje szűz, Lindinger Paulina hosszas szeretés után f. hó 7-én elhunyt. Temetése az ágost evang. egyház szertartása s nagy részvétel mellett mentve.

— **Begázy Nándor** iptársulatunk titkára f. hó 9-ikén a „Tigris szállodában”, mint az államvasutak tisztviselője a 7-ik szakosztályunk ismerkedési est-élyt rendezett. Vendégülök iptársulatunk derék titkárja ott is, mint mindenütt, kivívta magának a dicsőségét.

— **A „debreczeni pinczér-egyület”** f. hó 2-ikán tartott nagygyűlésén a következők választották meg, egyhangulag: elnökké: Gödényi József ur, alelnök: Fehér Domonkos ur, pénztárnok: Gödényi József ur, jegyző: Reiss Gyula ur, orvos: Dr. Szántay Károly ur. Választmányi tagokul szavazottbuzsággal Winkler Mihály, Gluck Adolf, Schich József, Péter Pál, Burghardt Lajos, Büdöph Károly, Full Antal, Freidenfeld Rezső, Póttagokká: Poppe Béla, Wiltinger Béla.

Mészáros Ernő ur, a pancsovai Weisz-féle szálloda hazafias érzületű főpinczére a fővárosba érkezett s helyét Kikaker Boldizsár barátunk foglalta el.

— **A komáromi vendégülök- és kávé-iptársulat** f. hó 9-ikén megtartott jótékonytűz tánczvilágra igen fényesen sikerült. A rendezőség a fiatalabb vendégülök és főpinczerekből alakult. A hölgyek közül ott voltak: Dományi Jolán, Hajósy Juliska, Stelczér Józsa, Lakatos Juleca, Nagy Mariska, Szendy Mari, Pengli Ignáczné, Weisenbacher Jánosné, Kéry Mihályné, Kokas Istvánné, Juhász né stb. Ott voltak Hajósy László, Tóth János és Németh Károly városi képviselő, Boor József ügyvéd ur lapunk kitűnő munkatársa. A mulatság jövedelme 200 frtnál nagyobblnak mutatkozott. Felhírtették a következők: Biber testvérek 2 frt, özv. Nérty Ferenccz 3 frt, özv. Fábán Józsefné 2 frt, Klár Ferenccz 1 frt, Merkl Alajos 3 frt, Weisenbacher János 1 frt, Prantner Lipót 1 frt, Szarka Lajos 1 frt, Szeenci János 50 frt, Csóka Ferenccz 2 frt, Valdhauer Samu 3 frt, Puh Károly 3 frt, Kálmán János 50 frt, Szentgyörgyi 1 frt, Ipoztz József 1 frt, Adler Károly 1 frt, Patkó Zsigmond 1 frt, Horváth András (új-szónyi) 1 frt, Kepp Armin 1 frt, özv. Bertha Józsefné (új-szónyi) 3 frt, Weisz János 1 frt, Firsztecz Jakab 3 frt, Bodnar Pál 50 frt, Ipoztz Ernő 1 frt, Nikodem L. (fűtők) 2 frt, Langer Lipót 2 frt, Boor József 1 frt. — Legyen máskor is szerencsénk.

— **Vendégülök iptársulatunk** helykövetítő állására legutóbb Hirschkrón és Ertl követítők folyomottak, de ezen állást az iptársulatunk senkire sem fogja ruházni.

— **Molnár Ferenccz és Lindéber Alajos** urak a magyarosodási mozgalom tántoríthatlan bajnokai a nyár folyamán ismét a „Margit Sziget” felső vendégülöké jönnék, hol eddig is, ugy jóhírű derék vendégülökünknek Kapsz urnak, mint a nagy közönség igényeinek dicséretes buzgalommal megfelelték.

— **Kern Ferenccz** urnak, lapunk jeles munkatársának, zerge-utcai vendégülökében, csütörtökön f. hó 12-én igen fényesen sikerült háziál tartatott.

— **Linkner László** ur általános kedvelt vendégülökünk az „Új városigethetz”-hez czimzett díszes vendégülöghelyiségét a nyárra teljesen újjá alakítja.

— **Acház Ferenccz** ur Szabadkán, a „Hungária” szálloda főpinczérje f. év április 20-ikán fogja megülni kedves nejevel ezüst lakodalmát.

— **A budapesti „Pinczér-kör”** f. évi február hó 24-én a főv. vigadóban tartandó „Jelmez-tánczvilágmúra” hívjuk fel összes kartársaink beces figyelmet, annyival is inkább, mivel ezen kör által évente rendezni szokott kedélyes táncmulatságok mindég a legsikerültebb s legelőzetesebb mulatságai közé sorolandók. Beleptidj 1 fr. Kezdeté 9 órakor. Jégyek a kör helyiségben, (IV. Granátos-utca, 1-ső em.) vagy szerkesztőségünkben is kaphatók.

— **Az „aradi pinczér-egyület”** f. év március 3-án tart zártkörű tánczvilágmát. A rendezőség következőköl alakult meg: bálibiztosítók: Bousch né Michl József; pénztárnok: Jordán Ferenccz. Díszitsági tagok: Bousch Károly, Kormos Adolf, Huzó István, Kmetykó Lajos, Steiner János, Weyer József, Weyer Pál, Tracher János, Luszko József, Gluck Lipót, Bergánszky Gusztáv, Wagner Henrik, Olmosy József, Fried Nándor, Mészáros Sándor.

— **Gaszt József** urnak József-utcai csinos vendégülök helyiségében f. hó 10-ikén igen sikerült tánczmulatság volt. Ott voltak hölgyeink közül: Kern Ferenccz, Schrauf Jánosné, Pavelka Antalné, Hauer Antalné, Hauer Irma, Reiter Györgyné, Szabó Józsefné, Kleinlein Károlyné, Oppitzné, Hermin, Juliska, Appelné, Brunner Józsefné, Wolfné, Stefanus Isvánné, Obendorfé, Schmidté, Müllerné, Burinka Ida stb. Ott láttuk vendégülök iptársulatunk sok buzgó tagját: Kern, Pavelka, Schrauf, Reiter, Begázy, ugyszintén Molnár és Lindéber urakat stb. A kedélyes mulatság kiválóan kirivradigt tartott.

— **Vendégülök-iptársulatunk** választmányja f. hó 10-ikén tartja évbézerő-ülését:

— **Cservény Ferenccz** ur a Frohner szálloda volt kedvelt szobafőpinczérje f. hó 1-étől fogva az „Európa” szállodában hasonmóságban működik. Cservény Ferenccz barátunk egyike a legképzettebb pályatársaink. Udvozöljük!

— **Szerencsy Sándor** jó magyar érzelmi pályatársunk Egerből körünké érkezett. Isten hozta!

— **A „szekesfehérvári pinczér-egyület”** f. hó 14-én tart zártkörű tánczvilágmát. A bálibiztosítók tagjai: Keher Ferenccz elnök, id. Löv Károly vendégülök, Rathmayer János, Bohos Lajos, Nagy Lajos, Naglits György, Glatz Sámuel és Dittmar Ferenccz.

— **Borkivitelő kilátásaink** igen kedvezőtlenül alakulnak. Habár az új borok minőségükre nézve általában kielégítők, mégis árukkal, melyhez még a szállítási költségek is járulnak, nem tudnak helytállani a külföldi piacokon. Az osztrák-magyar bor kereskedésre vonatkozó statisztikai adatok is kedvezőtlen eredményt tüntetnek ki. Nagyon szomorú tény az, hogy aránylag igen sok külföldi bor hozatik be hazánkba; ellenben termelési viszonyainkhoz aránytalanul nagyon kevés borunk kerül ki külföldre. 1884-ban első felében tett a behozott hordóbeli borok értéke 4,775,542 frtot. Palackozbeli borok importja (a pezsgő ide nem számítva) 93,928 frtot; exportja 202,431 frtot. A palackozborokra nézve Ausztria van túlsúlyban; a mi pedig a hordóborok forgalmát illeti, e fönt kimutatott behozatali értékből 4¹/₁₀ millió frt. a kiviteli értékül pedig 6¹/₁₀ millió frt. esik Ausztriára.

— **Meghívó** az 1885. évi február hó 16-án Schrauf János vendégülöghelyiségében (IV. Múzeum-kör 35 szám) tartandó zártkörű tánczvilágmát, melyen egy kedvelt zenekar a legújabb darabokkal közreműködöt fog. Kezdeté 9 órakor.

— **A R. komáromi vendégülök- és kávéos iptársulata** f. évi jan. 23-iki rendes közgyűlésénen alapszabályai értelmében többek közt — mint az már közölve is volt — pénztárnokul Csóka Ferenccz vendégülököt, békebírákult pedig egy évre: Puh Károly, Weiss Manó, Gruber János, Schnell János, Prantner Lipótót és Kaubek Frigyeszt, — a főpinczerek közül: Langer Lipót, Kőcsög István, Pavlicsek Adolf és Fritz Pált.

— **A nagykanizsai pinczerek** saját együletük javára szerdán e hó 11-én egy zártkörű tánczvilágmát rendeztek, mely ha nem is volt tömegesen látogatva, mégis szép számmal voltak jelen. A mulatság fényesen sikerült, feszelen jövedv, pezsgős humor mindvégig uralkodott a „szarvas” szálloda pompásan díszített termében, és így az a kis vigalom a benne résztvevők néve mindig nagyon kellemes emléket fog képezni. Az első nyekté 40 pár táncolta. Szombathelyről Bertányi Soma és Tornay József kereskedő urak megtisztelték a bált jelenlétükkel, Szekesfehérvárról pedig Heszmann és Steffel szeretete méltó barátaink üdvözölő sürgönyt küldtek, melynek folólasását harsogó éljenzés követte. Röviden, de sikerülően toasztráltak Horváth József és Heim Miska urak. Még számotában jelent volna meg a közönség, de egy kissé el volt hamarkodva a tánczvilágmát rendezése; a meghívók csak 5 nappal a ál előtt küldtek szét. Az anyagi eredményt illetve a jövő számban. A díszes, szép hölgykoszorúból néhány nevet: Sável Lina, Szitár Viktória, Muzikár Kristinka, Misszinger Mariska és Anna, Ziska Mariska, Ziegler nővérek, Cristofelotti nővérek, Laszka Emma, Selig Fanni és Mariska, Bucevszky Matild, Hóhibák Bertala, Sándi Mari, Fischer Eugénia, Brendl Mariska, Kohn Anna, Szendy nővérek stb. Továbbá jelen voltak: Horváth Józsefné, Sável Jánosné, Sándi Gyuláné, Wagner Ferenccz, Feiner Antalné, Freiszlinger Józsefné, Szitár Ferenccz, Weiner Ferenccz, Fitzkó Jánosné, Kanász Sándorné, Gerstner Adolfné, Koch Filópné stb.

— **Fromm Antal** urat a fővárosi és vidéki kereskedők körének nagyérdemű elnökét, jeles borászt s közgazdaszatunk egyik kiváló kapacitását sikerült lapunk munkatársául megnyerni; ugy szintén **Cservény Ferenccz** urat, az „Európa” szálloda derék szobafőpinczérjét is.

— **A f. hó 11-én tartott szállodások ülése**ből következő nyilatkozatot vettük:

Tekintetes szerkesztőjé!

A több ízben felmerült töves nézetekkel szemben, melyek oda irányultak, mintha a budapesti szállodások a közelgő országos kiállítást oly alkalomnak tekintenek, melynel fogva az idegenektől mérsék nélkülű árakat követelhetnének, mi budapesti szállodások mai napjartantott értekezletünkben eddigi elismert mindenkor loyális eljárásunk s jöhrnyevünk megóvása, valamint a szállongó hírek megezáfolása czéljából azon határozatot hoztuk, miszerint tekintve, hogy a mai korszaknak különleges igényei a szállodák kezelését megdrágították, a fővárosban mindezek daczára ugyan azon árakkal vagyunk, mint ezeltől 20 évvel. A kiállítási idegy alatt, ezen árakat ugyan emelni fogjuk, de nem

mint más városokban, — világ- vagy országos kiállítások tartama alatt — két, háromszoros és még magasabb árákkal, mit a körülményekhez alkalmazott s szobáinkban kifüggesztett árjegyzékeink fognak feltüntetni. — A határozat még oda is terjed, hogy az utazó közönség megnyugtatóra bizonyíthatjuk, miszerint áraink mindig mérsékeltbbek lesznek, mint a már eddig is közönség tudomássá lett magán vállaakozóké.

Határozatunkat aláírásunkkal bizonyítjuk.

Geehrte Redaction!

Zur Entfräntung der widerholt in den Zeitungen aufgetauchten und unberechtigten Befüchtungen, als ob die Budapest'er Hoteliers gefunnen wären die Budapest'er Landesausstellung als Melkfuh zur Ausbeutung der Fremden zu benötigen, wurde in einer heute stattgefundenen Berammlung der Budapest'er Hoteliers, sowohl zur Wahrung der Würde u. der Interessen dieses Standes, als auch zur Beruhigung der öffentlichen Meinung der Beschluß gefaßt, daß in Anbetracht der Verhältnisse und der bedeutend größeren Regien während der Ausstellung, die Hoteliers wohl gezunnen sein werden ihre Zimmerpreise, welche im allgemeinen nachweisbar heute noch trotz aller den gezeigerten Anforderungen in jeder Hinsicht, genau dieselben sind wie vor 20 Jahren, während der Ausstellungszeit einiger Maßen zu erhöhen.

Trogdem die Erfahrung gelehrt hat, daß bei allen Welt- und Landes-Ausstellungen die Zimmerpreise um das Doppelte, Dreifache und auch noch mehr erhöht zu werden pflegen, die Budapest'er Hoteliers entschlossen sind nur eine den Umständen angemessene kleine Erhöhung der Zimmerpreise vorzunehmen, und werden die Preise auf den in den Hotelzimmern angebrachten Tarifen ersichtlich gemacht werden, und daß diese keineswegs so hoch gestellt sein werden, als die heute schon befauntgewordenen geforderten Preise von privaten Vermietern. Budapest den 11. Feber 1885.

Diesen Beschluß bekräftigen mit eigener Unterfchrift:

Gundel János elnök.

Walter Ferencz alelnök,
a „Fehér ló“ szálloda-tulajd.

Glück Frigyes
a „Panoia“ szálloda-tulajd.

Rémi Róbert,
„Nemzeti“ szálloda.

Holzworth György,
„Frohner“ szálloda.

Letzl Ignatz,
„Párizs“ szálloda.

Kammer Ernő,
„Vadász kúrt“ szálloda.

Steiner Adolf,
István főherczeg“ szálloda.

Kommer József György,
„Arany sas“ szálloda.

Hartmann Ferencz,
„Hungaria“ szálloda.

Öz Minderlein J. nő,
„Magyar király“ szálloda.

Reiner J.,
„Európa“ szálloda.

Schmidt Károly,
„Orient“ szálloda.

Schwab József,
„Garni“ szálloda.

Schmidt Ferencz,
„Erzsébet“ szálloda.

Franczis Wr.,
„London“ szálloda.

Wrabetz Frigyes,
„Széchényi“ szálloda.

Weingruber Herman,
„Fehér hattyu“ szálloda.

NYILTÉR.

Pollák Regina Csillag Ferencz fűpinczér
Kevermes, B.-Csaba,
je yesek.

BUDAPESTI PINCZÉR-EGYLET.

A budapesti pinczér-egylet t cz tagjai czennel tisztelttel felkérnek a csütörtökön 1885. február hó 19-én a fővárosi vigadó éttermében, I. emelet, este az üzleti órák után tartandó

rendes közgyűlésre

minél számosabban megjenni. — Napi rend: I. Kvi jelentés. II. Az egyleti tisztviselők választása. III. A választmány indítványai és jelentése. IV. Indítványok és interpellációk a tagok részéről*) V. Tiszteletbeli tagok kinevezése.

Budapest, 1885. február 8-án.

Schopper Ferencz elnök.

*) Indítványok a tagok részéről az alapszabályok értelmében 3 nappal a közgyűlés előtt írásbelileg az egyleti helyiségben (Gránátos-utca 8.) betérjesztendők A közgyűlésben csak a 8-ik §-ban érintett tagok vehetnek részt.

Budapester Kellner-Bereins.

Die P. Z. Mitglieder des Budapester Kellner-Bereins werden hiermit höflich eingeladen, zu der **Donnerstag den 19. Februar 1885** in dem Speisesaal der hauptstädtlichen Reserve, I. Stock Abends nach den Geschäftsstunden stattfindenden

ordentlichen General-Versammlung

zahlreich zu erscheinen. — Tages Ordnung: — I. Jahres-Bericht II. Wahl der Vereins-Funktionäre. — III. Anträge und Bericht des Ausschusses. — IV. Anträge und Interpellationen von Vereins-Mitgliedern.*) — V. Ernennung von Ehren-Mitgliedern.

Budapest, den 8. Februar 1885

Franz Schöpfer Präses.

*) Anträge von Mitgliedern müssen laut Statuten 3 Tage vor der General-Versammlung schriftlich in der Vereins-Kassette (Grenadiergasse Nr. 8), eingereicht werden. An der Generalversammlung können nur Mitglieder nach §. 8 der Statuten theilnehmen.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon tisztelt jó barátaim, ismerőseim s különösen a budapesti „szállodások, vendéglősök, kormárosok ipartársulata“, a „pinczér-egylet“ és „kávés-segéd-egylet“ tagjai. kik fejlethetlen boldogult nőm temetésén testületileg megjelentek s ezáltal igazi részvételnek jelét adták, fogadják hálás üszinte köszönetem kifejezését.

Bécs, 1885. febr. 9.

Frohner János,

a „Hotel Imperial“ tulajdonosa.

HIRDETÉSEK e lap számára felvételnek a kiadó-hivatalban: VII, Klauzál-utca 5. szám, 7. ajtó.

Törley József és Társa

pezsgő-gyárosok

Talisman (sec) (Triple sec) 2 frt.

2, üveg 50 krral drágább

helyben Promentoron, készpénz fizetés mellett.

Képvisele **EBLE LAJOS**

által:

Budapest, IV. Kalap-utca 22.

Megrendelések ide intézendők.

BRUCHSTEINER S.
cézgtábla-gyár Schilder-Fabrik
Budapest, sugár-ut 50. sz. Budapest, sugár-ut 50. sz.
bádog-nyomásu-, öntött-, Fabrik für Blechdruck-
üveg- és préselt Guss-, Glas- und
czimtáblák-gyára, Prageschilder,
ugyszintén sowie
pénzjegyek vendéglősök
részére, Geldmarken für Wirthe,
hordó-lyuk-bádogok Fass-Spundbleche
czimmel vagy anélkül. mit und ohne Adresse.

Makón a főtéren „Nemzeti szálloda“ czimü vendéglő, kávéház, étterem, vendégszobák és kert-helyiség, az összes berendezéssel együtt eladó vagy haszonbérbe is kiadó.

Bővebb felvilágosítást e lap kiadó-hivatalában vagy Makón *Szokovits János* vendéglős urnál.

STÖLZLE C. FIAI

cs. és kir. szabadalm.

üveg-gyárainak
raktára

BUDAPEST,
Királyutca 50.

Mindennemű

Üvegáru

vendéglők,
kávéházak

számára.

valamint minden ház-
tartási szükségletre.

Képes árjegyzékkel kívánatra
ingyen szolgálunk.

Lobmayer János Ferencz és társa
BUDAPEST, IV. Károly-körút 18.

Ajánlják:

belföldi fehér- és vörös- asztali,
pecsenye-, és tokaji aszu

BORAIKAT,

nem különben, raktáron levő: kül-
földi borokat, valódi francia-
pezsgőket és francia Cognacot.

FŐRAKTÁRA:

JULES MUMM & Co., REIMS
MERCIER & Co., ÉPERNAY

francia pezsgőknek

BRÜDER KLEINSCHEG, - GRAZ,
francia modoru pezsgőknek.

Árjegyzék kívánatra bérmtve küldetik.

Készletek és fénnyüzési
táblák.

Tábla-üveg.
Szabott gyáriárak.

Champagnertrinkern

empfehlen wir unsere nach rein natürlicher
französischer Methode
erzeugten

Champagner,

welche bei allen Ausstel-
lungen mit ersten Preisen
und durch persönliche
Anerkennung Sr.
königl. Hoheit der
Prinzen von Wa-
les ausgezeichnet
wurden.

Erste ungarische
Champagnerfabrik

I. M. Hölle & Sohn,

BUDAPEST,

VI. Schiffmannsgasse Nr. 31.

Probefläschen á 4 große Flaschen fortirt,
werden mit Nachnahme fl. 6. versendet.

Orosházán a Schweighoffer
szálloda
6 egymás után következő évre
bérbe adó

A szálloda a vendéglőn és kávéházon kívül a
következő helyiségekből áll:

**10 vendégszoba, kaszinó, társalgó
kör, 2 étterem s egy nagy táncz
terem. A feltételek igen kedvezők!**

Bővebb felvilágosítással szolgál e lap kiadó-
hivatala: Budapest, VII. Klauzál-utca 5. sz.

Die erste f. f. priv.

Staniol- und Flaschenkapsel-Fabrik

od

**H. Oestreicher, Wilhelmshof
bei Klentsch in Böhmen,**

empfeht ihre Erzeugnisse in Staniol- und
Flaschenkapseln zu sehr billigen
Preisen und schöner beliebiger
Farbenausführung.

Auch werden dieselben auf Verlangen mit
Wappen, Firmen etc. bestens ausgeführt.

Proben und Preisblätter werden auf Verlan-
gen gratis eingesendet.

Vertreter für Ungarn

Herr

FROMM ANTAL,
Budapest,

VII. Dohány-utca 30.

A világhírű
**valódi szegedi
rózsa-paprika**

melynek valódisága itt jelzett 981. számmal
bejegyzett védjegy-
gyel törvényesen
véde van. 2, 5,
10-kros hártya-
papír-csomagok-
ban, valamint ¼,
¼, ¼ és 1-kilos
bádogdobozokban
kapható minden
nagyobb fűszer-
üzletben.

Különösen a t. ez.
háziasszonyok és
vendéglősök
beesés figyelmébe
ajánljuk.

Saját gyári raktár

Ladányi testvérek

Budapest, váczi-körút 63.

További elárúsítók kielégítő kedvez-
ményben részesülnek.

Videki megrendelések pontosan (utánvét mellett)
eszközöltetnek.

Ezen paprika nagyban és kicsinyben kapható.

Budán

a fő-utca 62. sz. a. a régi „három huszár“-hoz czimzett
korcsma-helyiség minden órán bérbe adandó.
A feltételek igen kedvezők. Bővebb értesítést ad lapunk kiadó-hivatala.

Minden a borkezeléshez szükséges anyagok, és pedig: **Viza-hólyag, bor-zamat** (Weinbouquet), **borderító por** (Klärungspulver), **agy porok** a bor savanyúságának megszüntetésére; továbbá **tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapoescák**, nemkülönben **parafa-dugók** és palackokra való **ezüstpapírok** (Kapseln), a legjobb minőségben s legdúsabb választékban kaphatók: **Watterich Arnold** ur kereskedésében
Budapest, Dohány-utca 1. szám a. — Argyezók és kezelési jeryétek ingyen. —

Alle Bedarfsartikel zur Wein-Manipulation, wie: **Säufenblase, Weinbouquet, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Ginfschlag, Gelatine, Stopfeln, Glycerin, Zinnkapseln** etc. in besten Qualitäten billigt bei
ARNOLD WATTERICH Budapest, **Preisourance und Manipulation gratis**
 Zabakaffe Nr. 1 (Huszár-ház).

Géczy Ferencz

első budapesti

élő és tisztított baromfi,
 tojás- és vadas-áru
 kiviteli csarnoka

Budapest, IV. Duna-utca 10.,

ajánlja az évadra szép tisztított fiatal pulykát, fenyves madár, vadkaesa, vad-disznó, naponta friss választékban üzletben kapható a legolcsóbb árakon.
 Tojás (friss) átnézeti, jótállás mellett.
 Naponta friss ludmáj.

Főraktár Magyarország részére való díjstíriai s francia hízalt baromfiból, ugyint: poulard s kappanak.

Videki megrendelések utánvételei mellett pontosan eszközöltnök.

Csáky Armin

Budapesten.

VI., Sugárut, Octogontér 63.

Férfi és női

fehérneműek,

ágyneműek,

vásznak, chiffonok,

szepeességi

asztalneműek és törülközők,

férfi és fiu-öltönyök,

női ruhák

és

felöltők

nagy választékban a

legolcsóbb árak mellett.

A tüdővész gyógyítható!

Özv. Mayer Jánosné asszony oly házi gyógyszer birtokában van, melylyel már számos gyógyíthatatlannak tartott tüdővészbzen sinlődőket a halál karjaiból kiragadott, miert is ezen csalhatatlannak bizonyult házi szerzet a szenvedő emberiségnek ajánlja.

Lakás: Budapest, belváros, Lipótcso 14 szám, földszint 1. sz.

Mélyen tisztelt asszony! —

Fogadja leghálásabb köszönetemet házi gyógyszerere, melynek használata által súlyos bajomat, nyugtá reketség, erős köhögés, nehéző lélekezet, lárdagamat és mindennapi lözt gyogy-szernek használata által tökéletesen elvesztettem és így hála az égnek országómetem ismét visszanyertem, a miert is fogadja ismétlen a leghálásabb köszönetemet. Mély tisztelettel

Molnár Fülöp,
 földbírtokos, Somogy megye.

Szegeden

a „Hétválasztó fejedelem“ szállodának 20 szoba szép butorozata egészben vagy szobáinkint, továbbá a kávéháznak és étteremnek összes berendezése, mint **tekeasztalok, ülkrök, asztalok, székek, edények**, stb. azonkívül 3 omnibusz a hozátartozó 4 lóval együtt, az **üzlet felosztása** miatt szabalkézből minden órán eladó márczius 1-én átvehető.

Okernyi Gyula szállodás.

A „HUNGÁRIA KÁVÉ“

minden háztartásban elkerülhetetlen **táp- és gyógykávé**, mely számos orvosi tapasztalat szerint, ha rendes eleddől szolgál, ugy gyermekek, mint felnötteknél állandó jó egészséget biztosít s öregként az életet meghosszabbítja, ha pedig mint gyógykávé utasításon szerint használtatik

gyomor és bélhurut,

étvágyhiány, rosz emésztés, gyomorfégés, fejfájás és elsoványodás ellen sikeres gyógyulást nyújt, továbbá enyhülést eredményez: aranyér, ideg-, szív- és tüdőbajokban Egy kiló (2 font) 1 frt 20 kr.

Kapható a feltaláló **SZALÁDY ANTALNÁL** Budapesten Sugárút 100. V. L.

és minden nevezetesebb fűszerkereskedésben helyben és vidéken.

Programmok, orvosi bizonyítványok kívánára bérmentve küllenek. Sok ezer hülairet ereletiben olvasható.

Tisztelt Szalády ur!

Fogadja hálás köszönetem és elismerésem nyilvánítását. Az Ön „Hungária Kávé“ja három éves gyomorhurutomról kitünő hatású volt, a kellemetlen szédülést s egyéb lehangoló tüneteket csak rövid hasznalat után is majdnem teljesen megszüntette, az étvágyat javította ugy annyira, hogy alapos reményem van további használatával előbbeni jó egészségemet visszanyerhetni.

Eendről, (Békéscs.) 1884. július 26.

tisztelettel
 Dr. Horváth Béla, tisztí orvos.

Mélyen tisztelt Szalády ur!

Egész testi szervezetemre igen jó hatású tapasztalva a „Hungária Kávé“-nak sziveskedjék 4 kiló postá utánvét mellett újból küllendeni. Etéd, 1884. október 15-én.

Alázatos szolgálója Kovács József, plébános.

Tek Szalády úrnak Budapesten

Azon kérdésére, hogy írjak egészségégi állapotomról, örömmel közölhetem önnek, hogy most már egészséges vagyok mint a makk és ezt csakis isten után önnek köszönhetem, mert ha Hungária kávéjával nem élek, ugy már régen a föld gyomrába vagyok 12 éves gyomorajommal.

Fogadja hálaköszönetem kifejezését

Nagy-Légh. (Pozsonym.) okt. 12.

maradok teljes tisztelettel

Szentes István, gépész.

Igen tisztelt uram!

Sziveskedjék kérem postá fordultóval ismét 4 kiló „Hungária Kávé“-t küllendeni számomra, mindazon az igen jó hatásnak bizonyult. B-Csaba, 1881. november 21.

tisztelettel

Szeberényi Lajos, evang. lelkész.

Ki szereti az életét
 Igyék „Hungária kávé“-t.

Szalády Antal úrnak!
 Aloldit mint gyomorhajban szenvedő az ön „Hungária-Kávéjával“ két hónapig használtam, ez idő alatt tökéletesen kigyógyított s most legjobb egészségben vagyok, fogadja azért hálás köszönetem kifejezését sat
 Makó, 1885. január 10-én.

Szűcs József, építő-mester.

Tisztelt Szalády ur!

Az ön „Hungária-Kávéja“ környékünkben igen jó hírnek örvén, mintán mindenki jótékony hatású tapasztalja. Ezen okból tökéletesen felkérődszem kérem legyen szives újra 10 kiló küllendeni sat.

Richwald 1885. január 21-én.

Dürner Károly, esp. plébános.